

## Posudek – Matěj Bendl

Bakalářská práce Matěje Bendla s názvem *Japonská imigrační politika* se zabývá neotřelým a v české odborné literatuře téměř nezpracovaným tématem demografických změn, imigrační politiky a hledání souvislosti těchto dvou faktorů v Japonsku. Výběr tohoto tématu oceňuji i s ohledem na jeho aktuálnost a možnosti porovnání se současnou situací (nejen) v západní Evropě.

Práce je jednopřípadovou studií a je členěna velmi přehledně a logicky na šest kapitol, z nichž první dvě jsou kontextuálně-teoretické a dávají čtenáři možnost seznámit se s historickým pozadím a společenskými kořeny celkově negativního postoje japonských politických elit k imigraci do země. Navíc jsou zde představeny dlouhodobé demografické problémy, které Japonsko sužují. Jedná se zejména o setrvalý pokles porodnosti a naopak nárůst počtu starších, ekonomicky neproduktivních obyvatel. Autor se již od začátku práce domnívá, že by tento problém mohla řešit imigrace do Japonska, což je určitě do velké míry správný předpoklad. V dalších kapitolách pak poměrně podrobně analyzuje snahu japonských vlád (zejména v období od roku 2000) o nápravu tohoto problematického fenoménu, a také jejich odpor k méně restriktivní imigrační politice.

Výzkumná otázka práce zní: „*Jaké jsou důvody japonské silně antiimigrační politiky?*“ (str. 10). Autor se na tuto otázku snaží odpovědět kvalitativní analýzou proměnných, které spadají do dvou skupin – politických a kulturních (společenských). Myslím, že se autor snaží na základě dostupných faktů a dat velmi přesvědčivě argumentovat. Vychází přitom z pestré palety zdrojů, jako jsou novinové články, statistické databáze, přijaté zákony a podobně. Problém nastává, když se snaží o argumentaci na základě velmi abstraktních pojmů, jako jsou nacionalismus nebo xenofobie. Těžké uchopitelnosti těchto pojmů si však je autor velmi dobře vědom, začleňuje je do analýzy poměrně citlivě. Více problematické by bylo, pokud by se o jejich zpracování žádným způsobem nepokusil, protože nesporně hrají významnou roli. Závěrečná odpověď na výzkumnou otázku: „*Za nejvýznamnější faktor, stojící za silnou imigrační politikou, tak musíme označit dominanci liberálně demokratické strany Japonska.*“ (str. 50), však není příliš uspokojivá. Myslím si, že autor v předešlých částech práce poměrně přesvědčivě ukázal, že protiimigrační tendence mají v Japonsku hlubší kořeny, a že to pravděpodobně nebude „pouhá“ dominance jedné strany, která stojí za tímto problémem. V tomto smyslu bych autorovi položil otázku, zda si s ohledem na svoji analýzu myslí, že pokud by teoreticky bylo Japonsko například umírněným multipartismem a existovala by tam například vládní koalice několika sobě rovných stran, tak by imigrační politika byla mírnější? Menší výtku směřuje také k tomu, že v některých pasážích autor vychází pouze z několika málo zdrojů, což je ale do určité míry pochopitelné vzhledem k jejich dostupnosti v našem prostředí.

Z jazykového a formálního hlediska s prací nemám výrazný problém. Práce je napsána srozumitelným jazykem, téměř bez gramatických chyb a splňuje nároky kladené na odborný text tohoto typu.

I přes několik výše uvedených výtek si myslím, že tato práce je velmi zdařilým a v české politologii téměř ojedinělým odborným příspěvkem na dané téma. Také nabízí mnoho podnětů k dalšímu zkoumání.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 27. 5. 2016

Mgr. Tomáš Herčík